AP | bescherming in een digitale wereld

Autoriteit Persoonsgegevens
Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag
T 070 8888 500
autoriteitpersoonsgegevens.n 1

De Minister van Financiën
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Datum	Ons kenmerk	Uw brief van
21 april 2026	2026-002788	20 januari 2026
		Uw kenmerk
		626520

Onderwerp

Wetgevingstoets concept voor implementatie herziene richtlijn consumentenkrediet

Geachte heer Heinen,

Bij briefvan 20 januari 2026 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over het concept voor het Besluit tot wijziging van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft, het Besluit kredietvergoeding en het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector ter implementatie van Richtlijn (EU) 2024/2225 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van het richtlijn 2008/48/EG (Implementatiebesluit herziene richtlijn consumentenkrediet) (hierna: het concept).

De AP heeft een aanmerking die om aanpassing van het concept vraagt.

Strekking van het concept

Het concept implementeert, samen met de Implementatiewet herziene richtlijn consumentenkrediet, de Richtlijn(EU) 2023/2225 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 2008/48/EG (*CCDII)* (hierna: de Richtlijn). De Richtlijn beoogt de totstandkoming van een interne markt voor krediet te bevorderen en een hoog niveau van consumentenbescherming te waarborgen. In het concept worden kredietaanbieders onder andere verplicht om vóór het aangaan van een kredietovereenkomst, een kredietwaardigheidsbeoordeling uit te voeren om overkreditering te voorkomen. Ten uitvoering hiervan dienen kredietaanbieders het stelsel van kredietregistratie te raadplegen en eventueel additionele

informatie op te vragen bij de consument. Het concept legt waarborgen vast waar kredietaanbieders aan moeten voldoen als de kredietwaardigheidsbeoordeling geautomatiseerde gegevensverwerking omvat.

Wetgevingstoets

In de Richtlijn worden lidstaten verplicht tot het vastleggen van bepaalde waarborgen als bij het uitvoeren van kredietwaardigheidsbeoordelingen gebruik wordt gemaakt van geautomatiseerde gegevensverwerking.[1] In het voorgestelde artikel 114b Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (hierna: BGfo) wordt de bovengenoemde verplichting opgenomen.

In december 2023 oordeelde het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: HvJ) in het SCHUFA-arrest dat kredietwaardigheidsbeoordelingen uitsluitend gebaseerd op geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens een geautomatiseerd individueel besluit vormen in de zin van artikel 22 AVG.[2] Op basis van dit arrest vallen geautomatiseerde kredietwaardigheidsbeoordelingen dus onder de reikwijdte van de AVG, en zijn kredietaanbieders verplicht tot het nemen van passende maatregelen om de rechten en vrijheden van betrokkenen te waarborgen. In het licht van deze ontwikkeling is het de vraag of het voorgestelde artikel 114b BGfo toegevoegde waarde heeft.

Het voorgestelde artikel 114b BGfo komt materieel overeen met artikel 22 en 15, eerste lid, onder h, van de AVG die betrekking hebben op geautomatiseerde individuele besluitvorming. Artikel 22 AVG legt het recht op menselijke tussenkomst, het recht van de betrokkene om hun standpunt kenbaar te maken en het recht om het besluit aan te vechten vast. Artikel 15, eerste lid, onder h, AVG voegt daar het recht op 'nuttige informatie over de onderliggende logica' aan toe. Het voorgestelde artikel legt dezelfde rechten vast, alhoewel de bewoording enigszins verschilt. Zo gebruikt het voorgestelde artikel de term 'geautomatiseerde gegevensbescherming' in plaats van 'geautomatiseerde besluitvorming' en de woorden 'duidelijke en begrijpelijke uitleg' in plaats van 'nuttige informatie'. Deze materiële doublure en kleine verschillen in woordkeuze zijn niet problematisch als de veronderstelling is dat van een besluit in de zin van artikel 22 AVG bij een kredietwaardigheidsbeoordeling (nog) geen sprake is. Nu uit de SCHUFA uitspraak blijkt dat dit wel het geval is, dreigt echter verwarring over de verplichtingen van kredietaanbieders te ontstaan.

De AP geeft in overweging het artikel te schrappen of in de toelichting de verhouding tussen het voorgestelde artikel 114b BGfo en artikel 22 en 15, eerste lid, onder h, AVG te verduidelijken.

Werklast AP

De AP merkt op dat het concept naar verwachting niet zal nopen tot extra inzet door de AP.

---

[1] Artikel 18, achtste lid, van de Richtlijn (EU) 2023/2225. Deze artikelen verplichten lidstaten tot het vastleggen van het recht op menselijke tussenkomst, het recht van de betrokkene om diens standpunt kenbaar te maken en om het besluit aan te vechten. De betrokkene dient ook geïnformeerd te worden van deze rechten als er sprake is van een afwijzing naar aanleiding van de kredietwaardigheidsbeoordeling. In het concept is dit artikel opgenomen in artikel 114b BGfo.
[2] HvJ EU 7 december 2023, C-634/21, ECLI:EU:C:2023:957 (*SCHUFA*), r.o. 73.

Datum
21 april 2026

Ons kenmerk
2026-002788

Openbaarmaking

Deze wetgevingstoets wordt binnen twee weken op de website van de AP gepubliceerd.

Hoogachtend,

-Bijlage

--*--

Toetsingskader AP

De AP beziet of het concept met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens strookt met het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU), de AVG (Verordening 2016/679) of de Richtlijn politie en justitie (richtlijn 2016/680), de algemene rechtsbeginselen van de EU en het overige relevante recht, waarbij onder meer voldoende aannemelijk moet zijn gemaakt dat voldaan wordt aan het evenredigheidsbeginsel, doordat:

1. het concept geschikt is om de nagestreefde doelstelling van algemeen belang of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen te verwezenlijken (*geschiktheid*);
2. het doel niet redelijkerwijs even doeltreffend kan worden bereikt op een andere wijze, die de grondrechten van de betrokkenen minder aantast (*subsidiariteit*);
3. de inmenging niet onevenredig is aan dat doel, wat met name een afweging impliceert van het belang van het doel en de ernst van de inmenging (*proportionaliteit*);
4. het concept voldoende duidelijk en nauwkeurig is over de reikwijdte en in de toepassing voorspelbaar is (*rechtszekerheid*);
5. het concept voldoende aangeeft in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden persoonsgegevens kunnen worden verwerkt, en aldus waarborgt dat de inmenging tot het strikt noodzakelijke wordt beperkt (*inhoudelijke en procedurele waarborgen*) en
6. het concept verbindend is naar nationaal recht (*verbindendheid naar nationaal recht*).

De AP slaat daarbij in het bijzonder acht op de rechten van betrokkenen en de overeenstemming van het concept met artikel 6, eerste en derde lid, en 9, van de AVG (Verordening 2016/679), dan wel 8 en 10 van de Richtlijn politie en justitie (richtlijn 2016/680) en met de in artikel 5 van de AVG dan wel artikel 4 van de Richtlijn vastgestelde beginselen. Hieruit volgt onder andere dat:

(a) verwerkingen *rechtmatig, behoorlijk en transparant* moeten zijn ten aanzien van de betrokkene;
(b) dat persoonsgegevens alleen mogen worden verzameld voor *welbepaalde, nadrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden*; en
(c) verwerkingen *toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat voor de doeleinden noodzakelijk is.*

--*--